

[Alfred Jensen.]

her forsøgte at komme ind på, må det være, at man skal sørge for, at der er penge til oprustningen, skidt så med, hvordan det går med udviklingen af erhvervslivet i Grønland. Vi stiller det omvendt og mener, at omsorgen for den grønlandske befolkning kommer i første række, bagefter kan man så diskutere de andre problemer.

Vi vil altså stemme for ministerens lovforslag og imod de stillede ændringsforslag.

Rosing: Det ville være ukorrekt, hvis jeg som repræsentant for Grønland i det høje ting undlader at nævne og takke for den forståelse og den interesse, som de skiftende regeringer og folketinget i årenes løb har vist for opbygningen af Grønland, der som bekendt startede i 1950. Uden denne interesse og denne forståelse havde man ikke kunnet nå så vidt i udviklingen deroppe, som tilfældet er i dag. Siden 1950 er der her i tinget behandlet og vedtaget en halv snes nye love, som er grundlæggende for samfundsopbygningen i Grønland.

Ud over statens og den kgl. grønlandske handels løbende udgifter til administrationen af Grønland er der siden 1950 investeret 251,7 mill. kr. fordelt på 35 forskellige poster, og dette store beløb er 155,5 mill. kr. større end det, kommissionen i sin tid regnede med til investeringer i Grønland i samme tidsperiode. Det er klart, at der har været flere meget vigtige grunde til denne overskridelse af kalkulationen, men det behøver jeg ikke at give nærmere oplysninger om. Jeg skal blot sige, at Grønland i mange år har savnet en sådan indsats fra Danmarks side. Hvis man vil påstå, at Grønland alene nyder godt af disse millioner, så er det forkert. I denne halve snes år har Grønland været et godt arbejdsfelt og en god arbejdsplads for danske firmaer, teknikere og håndværkere, og gennem disse firmaer, teknikere og håndværkere er mange millioner kommet tilbage til Danmark, med andre ord, Grønlands opbygning har beskæftigelsesmæssigt været og er stadig en gevinst for mange danske hjem.

I disse år er der fremkommet adskillige meninger om disse investeringer, om, hvilke ting der burde have været lavet først fremfor andre, men jeg kan garantere for, at alt trængte hårdt til at blive forbedret.

Vil man fremhæve visse poster fremfor andre, så har skole- og sundhedsvæsenet, el-værker, havne- og vandforsyningsanlæg slugt knap 121 mill. kr. Til ophjælpning af fiskeri og fåreavl er der brugt 15,3 mill. kr., nemlig til udvidelse af bestående fiskehuse, opførelse og indretning af mindre fryserier og et par hermetikfabrikker. Hidtil har den grønlandske fiskeproduktion med undtagelse af 2 rejehermetikfabrikker og en havkatfilet- og fiskemel-fabrik været saltfiskproduktion, som optager for meget af fiskerens tid til behandlingen af de ilandbragte fisk, hvorved de opnåede fiske-resultater omtrent bliver de samme hvert år, dog med en opadgående tendens. Med andre ord, Grønlands fiskerigdom kan i øjeblikket ikke udnyttes fuldt ud af landets egen befolkning på grund af den dels ikke tidssvarende og dels tidslugende produktionsmetode, nemlig saltfiskproduktionen, som ellers har opnået en første-klasses kvalitet.

Ved det foreliggende forslag vil regeringen derfor omlægge denne produktion til moderne produktion, og efter forslaget skulle det være blevet til virkelighed i løbet af de kommende 7 år. At denne langsigtede plan i allerhøjeste grad er nødvendig, kan jeg, som kender forholdene, bekræfte. Hvis enhver eksportforøgelse af danske varer til udlandet er vigtig for den danske økonomi, er dette endnu vigtigere for Grønland, hvis største udførselsvare er fiskeprodukter.

At det grønlandske erhvervsliv skal op-hjælpes og udbygges, er regeringen og oppositionen enige om. Det er vi grøn-lændere meget glade for at erfare, men i spørgsmålet om, hvorfra kapitalen til de projekterede planer skal skaffes, er vi en del uenige. Mindretallet ønsker privat kapital indskudt i dette foretagende, i stedet for at det som hidtil skal være et statsforetagende, fordi Grønlandskommissionens betænkning anbefaler private investeringer ved erhvervsopbygningen i Grønland. Spørgsmålet er bare, om tiden er inde til privat finansiering af det grønlandske fiskerierhverv, om den i den første tid vil virke hæmmende på erhvervsudviklingen deroppe, og om man til syvende og sidst kan regne med befolkningens deltagelse i dette foretagende. Vi er klar over, at målet for hele opbygningen af Grønland er, at de mange